ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΥΓΗ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΦΗΜΕΡΙΣ

ΡΕΘΥΜΝΟΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
19 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
1947

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ — ΕΤΟΣ Α ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛ. 20 — ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΪΖΑΚΙΣ

ΜΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΜΑΣ ΜΕ ΤΟΝ Κ. ΛΕΛΑΚΙΝ ΔΙΝΤΗΝ ΓΕΩΡΓ. ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ Ν. ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Δημοσιεύομεν τὴν κατωτέρω συνέντευξιν τοῦ κ. Λελάκι, περὶ ἐλαιοκλαδευμάτων φαίνεται εἰς τὰς γραμμὰς ταύτας ὁλόκληρος ὁ ὀργασμὸς πρὸς βελτίωσιν τοῦ ἐλαιοδένδρου μας ἐκ μέρους τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης.

Ὁ Ρεθυμνιακὸς Λαὸς χαίρει διότι εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτὴν βλέπει πραγματοποιουμένην μίαν μεγάλην ἐπιθυμίαν του.

ΕΡ. 1) Τί ἐνέργειαι γίνονται τώρα διὰ τὸ κλάδευμα τῶν Ἐλαιοδένδρων.

ΑΠ. **Διὰ τὸ κλάδευμα τῶν ἐλαιοδένδρων ἐζητήθη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας πιστώσεις δραχμῶν 500.000.000 ἵνα ἱδρυθοῦν περὶ τὰ 52 μεταβατικὰ Σχολεῖα Ἐλαιοκλαδευμάτων καθ' ἅπαντα τὸν Νομόν.**

Τὸ ὑπουργεῖον Γεωργίας δὲν ἐχορήγησεν τὴν ἀνωτέρω πιστωσιν ἐλλείψει πιστώσεων καὶ ἀν' αὐτῆς μεσω τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης ἐχορηγήθη πίστωσις δραχμῶν 200.000,000 ἵνα ἡ πίστωσις αὕτη χορηγεῖται εἰς τοὺς Ἐλαιοπαραγωγοὺς ὑπὸ μορφὴν δανείων μέχρι δραχμῶν 16,000 κατὰ Ἐλαιόδενδρον.

Τὰ ἀνωτέρω δάνεια εἶναι μακροπρόθεσμα τετραετοῦς διαρκείας δηλ. ἡ ἐξόφλησις αὐτῶν θὰ ἀρχίση ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952, δυναμένου ὅμως τοῦ δανειζομένου ἐλαιοκτηματίου νὰ τὰ ἐξοφλήση καὶ ἐνωρίτερον.

Ἡ πίστωσις τῶν 200,000.000 δρ. δύναται νὰ αὐξηθῇ εἰς ποσὸν τοιοῦτον ὥστε νὰ καλυφθοῦν αἱ ἀνάγκαι τοῦ Νομοῦ καὶ ἤδη συμπληρωματικῶς ἐζητήσαμεν τὴν ἔγκρισιν πιστώσεως ἑτέρων 400.000 000 δραχμῶν.

ΕΡ. 2) Ποῦ γίνονται κλαδεύματα.

ΑΠ. Ἡ ὑπηρεσία μας συνέστησεν περὶ τὰ 60 μεταβατικὰ Σχολεῖα Ἐλαιοκλαδευμάτων καθ' ἅπαντα τὸν Νομὸν διότι ἡ χορηγηθεῖσα πίστωσις ὑπὸ τῆς Α. Τ. Ε. ἰσχύει δι' ὅλον τὸν Νομόν.

ΕΡ. 3). Πόσα συνεργεῖα καὶ ἀπὸ πόσους σύγκειται ἕκαστον; Πόσα κατὰ Ἐπαρχίας.

Ὡς ἀνωτέρω ἀνεγράψαμεν ἱδρύθησαν εἰς τὸν Νομὸν Ρεθύμνης 60 μεταβατικὰ Σχολεῖα Ἐλαιοκλαδευμάτων. Ἕκαστον ἐκ τῶν Μεταβατικῶν τούτων Σχολείων ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα ἀρχιεργάτην καὶ ἀπὸ 5—6 μαθητάς. Οἱ μαθηταὶ εἶναι εἰδικευμένοι Ἐλαιοκλαδευταὶ καὶ 1—2 τοιοῦτοι μαθητευόμενοι.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω μεταβατικῶν σχολείων Ἐλαιοκλαδευμάτων ἐργάζονται σήμερον τὸ 2)3 τούτων, καθ' ὅσον ἡ ἐν γένει ἐργασία ρυθμίζεται ἀναλόγως τῶν αἰτήσεων Ἐλαιοπαραγωγῶν πρὸς χορήγησιν Ἐλαιοβελτιωτικῶν δανείων.

Αἱ αἰτήσεις τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν πρὸς σύναψιν δανείων εἶναι ἀρκεταὶ καὶ παρατηρεῖται ἐκ μέρους τούτων μεγάλη προθυμία πρὸς σύναψιν δανείων ἐλαιοβελτιωτικῶν, ὥστε μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ λειτουργοῦν πλήρως τὰ ἱδρυθέντα 60 μεταβατικὰ Σχολεῖα Ἐλαιοκλαδευμάτων καὶ δυνατὸν να παραστῇ ἀνάγκη νὰ ἱδρυθοῦν καὶ ἕτερα τοιαῦτα, ὁπότε θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀναγράψωμεν πόσα μεταβατικὰ σχολεῖα ἐλαιοκλαδευμάτων λειτουργοῦν κατ' ἐπαρχίαν τοῦ Νομοῦ μας.

ΕΡ. 4) Πόσα ποσὰ διετέθησαν ἀπὸ ποῖον καὶ ποίους δρους; Ἐὰν χρειάζονται καὶ ἄλλα.

ΑΠ. Διὰ τὰ Ἐλαιοβελτιωτικὰ δάνεια διετέθησαν κατ' ἀρχὴν ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης δραχμαὶ 200,000.000 ἐφ' ὅσον ὅμως παραστῇ ἀνάγκη ἡ πίστωσις αὕτη δύναται νὰ αὐξηθῇ κατὰ πολύ. Ἤδη ἐζητήσαμεν πίστωσιν ἑτέρων 400.000.000 δραχμῶν.

Ἡ ὅλη ἐργασία διενεργεῖται ὡς ἑξῆς. Ὁ ἐλαιοπαραγωγὸς ὑπογράφει αἴτησιν ὅτι ἐπιθυμεῖ τὴν σύναψιν Ἐλαιοβελτιωτικοῦ δανείου μέχρι 100 ἐλαιοδένδρων καὶ 50 ο)ο τῶν ἐλαιοδένδρων ἄ κέκτηται οὗτος δηλ. ὁ ἀριθμὸς τῶν κλαδευομένων ἐλαιοδένδρων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ 100 κατὰ μεγιστον ὅριον καὶ τὰ 50 ο)οτῶν ἐλαιοδένδρων τοῦ παραγωγοῦ.

Ἡ αἴτησις ἀφοῦ ὑπογραφῇ ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον Γεωπόνον καὶ τὸν Διευθυντὴν τῆς Γεωργίας, ἀποστέλλεται εἰς τὴν Α. Τ. Ε. πρὸς ἔγκρισιν τοῦ Ἐλαιοβελτιωτικοῦ Δανείου. Ὅταν τὸ δάνειον ἐγκριθῇ ἀπὸ τὴν Α. Τ. Ε. τότε εἰδοποιεῖται ὁ ἀρμόδιος Γεωπόνος ὅτι ἐνεκρίθη τὸ δάνειον καὶ οὗτος ἀποστέλλει τὸ μεταβατικὸν Σχολεῖον Ἐλαιοκλαδευμάτων πρὸς κλάδευσιν τῶν ἐλαιοδένδρων τοῦ συνάπτοντος τὸ δάνειον ἐλαιοπαραγωγοῦ.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἰδιοκτήτης τῶν κλαδευομένων ἐλαιοδένδρων λαμβάνει ἀπὸ τὸν Γεωπόνον βεβαίωσιν περιλαμβάνουσαν τὰ ἀναγκαιοῦντα χημικὰ λιπάσματα, ἅτινα οὗτος προμηθεύεται ἀπὸ τὴν Α.Τ.Ε. εἰς βάρος τοῦ ἐλαιοβελτιωτικοῦ δανείου καὶ διὰ τούτων ἐκτελεῖ πλήρη λίπανσιν τῶν κλαδευθέντων ἐλαιοδένδρων. Συγχρόνως ὁ ἰδιοκτήτης τῶν ἐλαιοδένδρων ὑποχρεοῦται καὶ εἰς τὴν ὄργωσιν τοῦ ἐδάφους αὐτῶν. Ἡ ἀξία τῆς ὀργώσεως θὰ καταβληθῇ ἀπὸ τὸ δάνειον κατόπιν βεβαιώσεως τοῦ ἀρμοδίου Γεωπόνου, βεβαιοῦντος ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης τῶν ἐλαιοδένδρων στερεῖται ἀροτριώντων ζώων δηλ. ὁ ἰδιοκτήτης ὅστις εἶναι κάτοχος ἀροτριώντων ζώων δὲν λαμβάνει χρήματα ἀπὸ τὸ δάνειον διὰ τὴν ὄργωσιν.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ἀντὶ συγχαρητηρίων «πρὸς τὴν Ἀγροτικὴν Αὐγήν».

Κύριε Διευθυντά

Δὲν εὑρίσκω καταλλήλους φράσεις, ὅπως διατυπώσω προσεικόντως τὰ θερμὰ μου συγχαρητήρια πρὸς τὸν συνεργάτην σας «Βῆτα Γάμα» διὰ τὴν ὑπερλαμπρον καὶ καλλιτεχνικὴν εἰκόνα ποὺ ἔδωκεν διὰ τῆς Ἀγροτικῆς Αὐγῆς, τῆς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς ἀγρονομικῆς καταστάσεως, κυρίως τῶν κατωτέρων ὀργάνων αὐτῆς, δι' ὃ ἀντὶ συγχαρητηρίων τοῦ ὀφείλω ἕνα θερμὸ φίλημα τὸ ὁποῖον θὰ λάβῃ ὀψέποτε γνωρισθῶμεν ἐκ τοῦ πλησίον.

Ἀκτοῦντα. . . . .

Ὁ Ὀφειλέτης
ΕΥΑΓ. ΦΩΤΑΚΙΣ
(Ἀνεζητιὸ)

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΥ

Μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς ἐκτυπώσεώς μας δὲν ἐλήφθη ὁριστικὴ ἀπόφασις διὰ τὸ ζήτημα τοῦ ἐλαιολάδου περὶ οὗ ἠσχολήθημεν εἰς ἔκτακτον ἔκδοσίν μας,

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

Τοῦ κ. Ἀν. Σταυρουλάκη

Μονοτάξιον Δημοτικὸν Σχολεῖον εἶνε τὸ Σχολεῖον μέ ἕνα Δάσκαλον. Τέθοια εἶνε ὅλα σχεδὸν τὰ σχολεῖα τῆς ὑπαίθρου. Κατὰ τοῦ τύπου αὐτοῦ τοῦ σχολείου, ἔχει παρὰ πολλῶν ἐκτοξευθῇ ἡ μεγάλη μορφή, ὅτι ἀποτελεῖ «πληγὴν τῆς Ἐκπαιδεύσεως» Οἱ ὑποστηρίζοντες καὶ ἐπικυρώνοντες τὴν κατηγορίαν, ὀχυροῦνται στὴ γνώμη μακαρίτου μεγάλου μας Ἐκπαιδευτικοῦ. Διαφωνοῦμεν ριζικῶς πρὸς τὴν ἀντίληψιν ταύτην. Καὶ τοὺς λόγους τῆς διαφωνίας μας ἀνεπτύξαμεν εἰς Ἐκπαιδευτικὴν Συγκέντρωσιν. Ἴσως τὸ Σχολεῖον τοῦτο λειτουργεῖ πλημμελῶς. Ἴσως στερεῖται τῶν δυνατοτήτων τῶν πολυταξίων σχολείων, τριταξίων καὶ ἄνω. Δέν πρέπει ὅμως νὰ παροράται τὸ γεγονὸς ὅτι τὴν ὕλην τὴν ὁποίαν θὰ διδάξουν σέ ἕνα χρόνο τρεῖς διδάσκαλοι τοῦ Τριταξίου Δημοτικοῦ, ἤ ἕξ διδάσκαλοι τοῦ ἑξαταξίου Δημοτικοῦ, καλεῖται νὰ διδάξῃ ἕνας διδάσκαλος σέ ἕνα χρόνο μέσα εἰς τὸ Μονοτάξιο Δημοτικὸ Σχόλεῖο τοῦ χωριοῦ Ἀκόμη δέν πρέπει νὰ λησμονῆται, ὅτι διὰ νὰ διδαχθῇ ἕνα μάθημα π. χ. Ἱστορίας ὁ διδάσκαλος τοῦ ἕξαταξίου ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν του μίαν ὥραν. Ὁ χρόνος αὐτὸς εἶναι πλέον ἤ ἀρκετὸς διὰ πλήρη, μεθοδικὴν, καὶ κανονικωτάτην διδασκαλίαν καὶ παρέχει τὴν εὐχέρειαν εἰς αὐτὸν, νὰ καταστήσῃ τὴν ὕλην τῆς διδασκαλίας του ἀντιληπτὴν, ἀκόμη καὶ εἰς κούτσουρα ἤ κοινῶς λεγόμενα «τοῦβλα». Διὰ τὸ ἴδιον μάθημα ὁ δάσκαλος τοῦ μονοταξίου ἔχει μόνον ἡμίσειαν ὥραν εἰς τὴν διάθεσίν του. Καὶ εἶνε εὔνοητον, ὅτι ὅταν τὸ θέμα εἶναι πολύπλοκον καὶ στρυφνὸν καὶ χρήζει διὰ τοῦτο πολλὴν ἐπεξεργασίαν, ὁ δάσκαλος ἀσφυκτιᾶ, στενογωρᾶται, βιάζεται ἤ δαπανᾶ ὥραν ἀπὸ τὴν τσέπην του ὁ φιλότιμος ἤ ἀπὸ τὸ ἡμίωρον τῶν κατοπινῶν μαθημάτων ὁ πονηρός. Ὅτι γίνεται εἰς τὴν ἱστορίαν τὴν ὁποίαν φέρομε ὡς παράδειγμα, γίνεται εἰς ὅλα τὰ μαθήματα. Μόνον διὰ τὴν γραμματικὴν διδασκαλίαν ὑπάρχει ἐξαίρεσις. Διὰ τὴν διδασκαλίαν Γραμματικῆς ὅλων τῶν τάξεων, (βιάξεων) τοῦ Μονοταξίου, εἶναι ἀναγεγραμμένα δύο ἡμίωρα=Μία ὥρα καθ' ἑβδομάδα. Τί διδασκαλία τώρα Γραμματικῆς μπορεῖς νὰ γίνῃ καὶ οἱ πλέον ἀνειδίκευτοι καὶ ἀνίδεοι ἀντιλαμβάνονται. Τονίζομεν δέ καὶ τοῦτο: ὅτι ἡ διδασκαλία τῆς Γραμματικῆς εἰς ὅλα τὰ Μονοτάξια γίνεται ἀπὸ τάς ὥρας ἀναπαύσεως τοῦ διδάσκάλου. Ἀκόμη τονίζομεν καὶ τοῦτο, ὅτι γιὰ νὰ ἔχῃ ἀποτελέσματα ἡ διδα-

συνέχεια εἰς τὴν 2 σελίδα

ΟΙ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΙ ΓΕΩΠΟΝΟΙ & ΑΙ ΚΑΛΛΓΕΙΑΙ ΣΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Τοῦ κ. Κ. Π.

Εἶναι τώρα καὶ καμιὰ δεκάδα χρόνων παὺ τὸ Κράτος παράλληλα μέ τάς κατὰ τόπους κατ' ἐπαρχίαν ἤ Νομούς Πρωτότυπους Γεωργικάς Σχολάς ἤ πρώτυπα ἀγροκήπια ἐθέσπισε καὶ τὸν θεσμὸν τῶν ἐπαρχιακῶν Γεωπόνων. Μάλιστα ἐδημιούργισεν καὶ ὀργανικάς Δημοσίας θέσεις διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐπαρχιατῶν ἀγροτῶν.

Οἱ Ἐπαρχιακοί Γεωπόνοι λαμβάνουν μάλιστα καὶ ἐπιμίσθια, ὁδοιπορικὰ, ἐκτός ἕδρας κ. λ. π. εἰς ἱκανὰς ποσότητας.

Τοῦτο δέ διότι εἶναι πράγματι ἀνάγκη, ἀπόλυτος ἀνάγκη, τουλάχιστον 5 φορὰς τὸ ἔτος ἕνας ἐπιστήμων Γεωπόνος νὰ περιέρχεται τὰς καλλιεργουμένας περιοχὰς κάθε ἐπαρχίας εἰς κάθε χωρίον διὰ νὰ βλέπῃ, νὰ παρακολουθῇ, νὰ ἐλέγχῃ νὰ καθοδηγῇ, νὰ ἐμπνέῃ, νὰ προλαμβάνῃ, νὰ πειραματίζεται, νὰ θεραπεύῃ καὶ γενικῶς νὰ ἐπιβλέπῃ πᾶσαν γεωργικὴν ἐργασίαν εἰς τὴν περιφέρειάν του. Διότι τὸ ἔμπειρον πνεῦμα τοῦ χωρικοῦ Γεωργοῦ ἐκτείνεται μόνον εἰς τὰ πλαίσια τῆς περιορισμένης στοιχειώδους καὶ ἁπλῆς ἐμπειρίας τῆς ἰδικῆς του ζωῆς ἤ τό πολὺ τοῦ κύκλου τῶν γνωρίμων του. Ἔτσι σταματᾶ μπροστὰ σὲ κάθε καινούργιο ποὺ τοῦ παρουσιάζεται κάθε ἡμέρα καὶ πνίγεταιστὴν ἀτειρία τῶν νέων ἐρωτηματικῶν πού τόν περιστοιχίζουν πάνω στὴν δουλεία του.

Γιατί ὁ ἀπὸ ἔνστικτον καὶ συνήθειαν Γεωργὸς δέν ἔχει τὴν λεπτολόγον παρατηρητικότητα, οὔτε τὴν συνειρμικὴν κρίσιν πολύ δέ περισσότερον τὴν μεθοδικὴν ἐρευνητικότητα διά νὰ συνυφάνῃ προγενεστέρας περιπτώσεις μέ κάθε νέαν καὶ νὰ εὕρῃ συμπερασματικῶς αἰτίας καὶ ἀποτελέσματα κάθε καινούργιου φαινομένου.

Ἔτσι ἀναγκάζεται πολλές φορές, νὰ ἀδρανίσῃ ἐκεῖ πού πρέπει νὰ σπεύσῃ, νὰ σπεύσῃ ἐκεῖ πού πρὲπει νὰ περιμένῃ, νὰ ἀκολουθήσῃ κακάς συμβουλὰς ἀνευθύνων προσώπων καὶ συνήθως νὰ ὑποστῇ ζημίας σοβαρὰς εἰς βάρος τῆς ἰδιοτικῆς του οἰκονομίας, Ἐνῶ ἂν εἶχεν κοντὰ του ἕναν ἐπιστήμονα Γεωπόνον ὅστις θὰ εἶχεν ὑπεύθυνον θέσιν καὶ γνώμην θὰ ἔσπευδεν εἰς αὐτὸν καὶ θὰ ἐμάνθανεν τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸν ὀρθὸν τρόπον ἐνεργείας.

Ἔτσι καὶ ἡ ἰδιοτική καὶ ἡ Δημοσία οἰκονομία αὐξάνονται καὶ ἡ εὐημερία ἐξασφαλίζεται εὐκολώτερον εἰς τὰς Κοινωνίας.

Βεβαίως ὅπου ὑπάρχουν καὶ ἐργάζονται οἱ Ἐπαρχιακοί αὐτοί Γεωπόνοι τὰ ἀποτελέσματα εἶναι καταφανῆ καὶ γνωστά.

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ χωρία εἰς ἐπαρχίας καὶ τοῦ Νομοῦ μας ἀκόμη ὅπου Ἐπαρχιακός Γεωπόνος ἔχει νὰ κάμῃ τὴν ἐμφάνισίν του ἀπό τοῦ 1938.

Ἕνα τέτοιο χωρίον εἰς τόν Νομόν μας εἶναι τό Ἄνω—Μέρος τοῦ Ἀμαρίου.

Τό χωρίον αὐτό ἔχει 40000 ἐλαιόδενδρα ἥμερα καὶ εἰς καρποφορίαν. Οἱ Ἀνωμεριανοί, εἶναι γνωστὸν, εἶναι πάντοτε ἐργατικοὶ καὶ καλοὶ Γεωγοί καὶ φροντίζουν τάς περιουσίας των. Ὅμως παρ' ὅλα αὐτά παραπονοῦνται διότι ποτέ μετά τὸ 1938, κατά τόν πόλεμον καὶ μετὰ τοῦτον ὁ Ἐπαρχιακός Γεωπόνος δέν τούς ἐπεσκέφθη.

Ἀποτέλεσμα: Ἡ παραγωγή μειωμένη εἰς τὸ ἐλάχιστον. Χίλιες ἀρρώστιες ἀπειλοῦν τά δένδρα. Τό κλάδευμα τούς εἶναι ἀπαραίτητον. Ἡ ἔρευνα καὶ ἡ κατάλληλη θεραπεία ἀπαραίτητος λοιπόν καὶ μάλιστα τὸ ταχύτερον διότι ἀπὸ ὕστερα θὰ εἶναι ἀρνά πολύ.

Ἀλλὰ ὄχι μόνον γιά τὶς ἐλιές. Τὸ Ἄνω Μέρος καὶ γενικῶς τὸ Κέδρος καὶ ἡ Σάμιτος παρουσιάζουν σοβαράν διάθεσιν